

Marcin Jamrozik, Radca Prawny/Wspólnik, Kancelaria Polowiec i Wspólnicy

Nowe Prawo wodne obowiązuje od 1 stycznia 2018 r. - z czym przyjdzie się zmierzyć?

Od 1 stycznia 2018 r., obowiązuje ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. 2017 poz. 1566) zwana dalej ustawą. Wejście w życie nowych przepisów prawa wodnego było kilkakrotnie przesuwane w ciągu ostatnich dwóch lat. Jeszcze w III kwartale 2016 r. dało się słyszeć głosy, że nowe prawo wodne ma obowiązywać od 1 stycznia 2017 r., następnie nowe prawo wodne miało zostać uchwalone na początku 2017 r. Ta data również została przesunięta na kwiecień 2017 r., i wreszcie oto w lipcu 2017 r. Sejm uchwalił ustawę Prawo wodne, która w większej części obowiązuje od 1 stycznia 2018 r. Z wyjątkiem przepisów, nazwijmy je „organizacyjno-porządkowymi”, zadaniem których jest wdrożenie nowego systemu gospodarowania wodami w Polsce w okresie do dnia 1 stycznia 2018 r. Wprowadzenie nowego prawa wodnego jest o tyle istotne, że determinuje to uruchomienie środków z perspektywy finansowej 2014-2020 na programy środowiskowe.

Nowe prawo wodne nie może być nazwane kosmetyką poprzednich rozwiązań. Z całą pewnością sporo zasad zawartych w przepisach obowiązujących przed 1 stycznia 2018 r. zostało przetransponowanych do nowego prawa wodnego, nie mniej jednak można mówić też o małej rewolucji w zakresie prawa wodnego. Od razu nasuwa się kilka pytań, a mianowicie: Kogo dotyczy zmiany? Jakie nowe zasady są wprowadzone?

Jakie obowiązki nakłada nowe prawo wodne na przedsiębiorców? Co z decyzjami, zezwoleniami uzyskanymi przez przedsiębiorców na podstawie obowiązujących przed 1 stycznia 2018 r. przepisów prawa wodnego?

Zmiana prawa wodnego ma zapewnić osiągnięcie celów gospodarowania wodami założonych w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej (dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

z dnia 23 października 2000 r.), ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE 327 z 22.12.2000) oraz dyrektywy 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniem powodowanym przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991).

Nowe regulacje obejmą wszystkich, którzy korzystają z wód, natomiast szcze-

gólnie zagadnieniu zmian w prawie wodnym powinni przyjrzeć się przedsiębiorcy korzystający z wód, w tym do celów energetyki i energetyki wodnej oraz zakłady przemysłowe, których pobór wód jest istotny dla prowadzonej działalności gospodarczej, a to w związku z wprowadzeniem nowych opłat. Z uzasadnienia do projektu da się wyczytać, że przyczyną zmian prawa wodnego jest między innymi okoliczność, że ceny wody w Polsce dla odbiorców (przede wszystkim dla przemysłu) nie zachęcają do zrównoważonego gospodarowania wodą, czyli utrzymanie wód staje się coraz bardziej kosztowne dla państwa. Mając na względzie tego rodzaju przyczynę, można wykazać, że celem tej reformy jest wzrost współfinansowania gospodarki wodnej przez jej użytkowników oraz ponoszenie przez przedsiębiorców pełnej odpłatności za korzystanie z wody w procesach produkcyjnych.

Zmiany w prawie wodnym można podzielić na pięć podstawowych obszarów:

- Zmiana struktury organizacyjno-prawnej;
- Wprowadzenie nadzoru Ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej nad gospodarowaniem wodami;
- Wprowadzenie systemowych rozwiązań finansowania zadań z zakresu gospodarki wodnej (system usług wodnych);
- Wprowadzenie polityki opłat za wodę co zawiera się w dwóch zasadach: zasada zwrotu kosztów za usługi wodne oraz zasada, zgodnie z którą zanieczyszczający płaci/ użytkownik płaci;
- Zgoda wodnoprawna.

Same zmiany organizacyjno-prawne nie są pewnie same w sobie szczególnie interesujące dla przedsiębiorcy, niemniej jednak trzeba pamiętać, że tego rodzaju zmiany prawdopodobnie będą powodowały wydłużenie postępowań, których stroną jest przecież przedsiębiorca. Nie wykluczone też, że pojawią się wątpliwości co do właściwości nowo powstałych organów. Nowe prawo wodne wprowadza nowy „super organ”, czyli Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które przejmują kompetencje i zadania dotychczasowego Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, marszałków województw związane z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, a także inwestycjami w gospodarce wodnej. Ich należności, zobowiązania, prawa i obowiązki stają się odpowiednio należnościami, zobowiązaniami, prawami i obowiązkami Wód Polskich. Wody Polskie reprezentują Skarb Państwa oraz wykonują uprawnienia właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do stanowiących własność Skarbu Państwa wód. Ponadto, reprezentują Skarb Państwa oraz wykonują uprawnienia właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do stanowiących własność Skarbu Państwa urządzeń wodnych.

Zmiany organizacyjno-prawne i utworzenie Wód Polskich wiąże się również z przejściem przez Wody Polskie oraz jednostki organizacyjne utworzone w ramach Wód Polskich dokumentacji od dotychczasowych organów odpowiedzialnych za prowadzenie gospodarki wodnej w Polsce na różnych szczeblach oraz a może przede wszystkim z przejściem pracowników np. z urzędów marszałkowskich czy starostw. Zmiany organizacyjno-prawne powin-

MERCER300Z:

CIĄGŁE POMIARY EMISJI RTĘCI?
PRZYGOTUJ SIĘ JUŻ DZIŚ.

SICK
Sensor Intelligence.

Najniższe zakresy pomiarowe – unikalny na rynku, certyfikowany system pomiarowy

- Wiarygodny, ciągły pomiar całkowitej zawartości rtęci, dzięki opatentowanej metodzie pomiaru bezpośredniego,
- Certyfikowany zgodnie z normą EN15267-3
- Niskie koszty eksploatacji

Więcej informacji na: www.sick.com/mercem300z

SICK Sp. z o.o. ul. Nakielska 3 01-106 Warszawa
Tel.: +48 22 539 41 00 Fax: +48 22 837 43 88 E-mail: info@sick.pl

ny być przygotowane do końca 2017 r. Natomiast jeżeli na tego rodzaju zmiany nałożymy jeszcze wprowadzenie nowego systemu informacyjnego gospodarowania wodami to mogą pojawić się obawy czy od 1 stycznia 2018 r., całość będzie sprawnie funkcjonowała. Przedsiębiorcy powinni zatem uzbroić się w cierpliwość i w kalkulować w swoje przedsięwzięcia zmiany wprowadzone nowym prawem wodnym.

Nowe prawo wodne podobnie jak poprzednia ustawa zawiera definicje szczególnego korzystania z wód. W świetle nowej ustawy szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie z wód wykraczające poza powszechne lub zwykłe korzystanie z wód, (przy czym w zamysle ustawodawcy przemysł z uwagi na swą specyfikę nie spełnia przesłanek powszechnego korzystania z wód oraz zwykłego korzystania z wód). Szczególne korzystanie z wód obejmujące min. 1) wprowadzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, 2) korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej (art. 34 prawa wodnego).

Nowe prawo wodne wprowadza nieznanе dotąd pojęcie usług wodnych, które mają znaczenie dla przedsiębiorców min. punktu widzenia opłat za korzystanie z wody. Usługi wodne polegają na zapewnieniu podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą możliwości korzystania z wód w zakresie wykraczającym poza zakres szczególnego korzystania z wód (art. 35 ust. 1 ustawy). Usługi wodne obejmują między innymi:

- 1) pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych,
- 2) uzdatnianie wód podziemnych i powierzchniowych oraz ich dystrybucję,
- 3) odbiór i oczyszczanie ścieków,
- 4) korzystanie z wód do celów energetyki, w tym energetyki wodnej,
- 5) odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji

deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast.

Nie wdając się w szczegóły systemu opłat proponowanych przez ustawodawcę, w nowych przepisach można zauważyć, że ustawodawca przewidział 10 kategorii opłat związanych z gospodarowaniem wodą. Jednym z instrumentów ekonomicznych służących gospodarowaniu wodami są opłaty za usługi wodne. Opłata za usługi wodne, za pobór wód składa się z opłaty stałej oraz opłaty zmiennej, uzależnionej od ilości wód pobranych. W myśl art. 267 ust. 1 ustawy, opłaty za usługi wodne uiszczą się np. za:

- 1) pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych,
- 2) wprowadzanie ścieków do wód i ziemi.

Tytułem przykładu można wskazać, że górne stawki opłat za usługi wodne za pobór wód w formie opłaty stałej wynoszą:

- 1) za pobór wód podziemnych – 500 zł za dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym, jeżeli pobór wody nie jest większy niż 10% dostępnych zasobów wód podziemnych;
- 2) za pobór wód powierzchniowych – 250 zł za dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym maksymalny pobór wód, jeżeli pobór wód nie jest większy niż 10% SNQ.

Jeżeli chodzi o opłatę zmienną to przykładowo za pobór wód w formie opłaty zmiennej, w zależności od ilości pobranej wody w ramach pozwolenia wodnoprawnego:

- 1) do produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych,
 - 2) do produkcji artykułów spożywczych,
 - 3) do produktów rafinacji ropy naftowej
- stawka wynosi 0,70 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych oraz 0,35 zł za 1 m³ pobranych wód powierzchniowych.

Obok opłaty stałej i opłaty zmiennej została wprowadzona tzw. opłata podwyższona za korzystanie z wód bez stosownego pozwolenia wodnoprawnego.

Nowe prawo wodne likwiduje również znaczną część zwolnień z opłat za wody wykorzystywane do produkcji energii elektrycznej czy też opłat za pobór wody na cele chłodnicze, co niewątpliwie spowoduje wzrost kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw. Zwolnienia z opłat za pobór wody zostały określone bardzo wąsko i dotyczą w zasadzie kilku przypadków, co do zasady niezwiązanych z przemysłem.

Nowe prawo wodne przewiduje i wprowadza instytucję tzw. zgody wodnoprawnej. Zgoda wodnoprawna będzie udzielania między innymi przez:

- 1) wydane pozwolenia wodnoprawnego,
- 2) przyjęcie zgłoszenia wodnoprawnego,
- 3) wydanie oceny wodnoprawnej (art. 388 ust. 1 ustawy).

Wydanie pozwolenia wodnoprawnego lub przyjęcie zgłoszenia wodnoprawnego, następuje między innymi przed uzyskaniem przez inwestora decyzji o pozwoleniu na budowę i zatwierdzającej projekt budowlany wydawanej na podstawie Prawa budowlanego oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanej na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Co do zasady pozwolenie wodnoprawne będzie wymagane między innymi na tzw. usługi wodne oraz szczególne korzystanie z wód (art. 389 ustawy). Obowiązek posiadania pozwolenia wodnoprawnego, dotyczy również wytwórcy ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego (art. 391 ustawy).

Istotne jest wreszcie, że pozwolenia wodnoprawne wydane na podstawie obecnie obowiązujących przepisów zachowują moc, więc przedsiębiorca nie będzie zmuszony na dzień dobry uzyskać nowego pozwolenia.

□